

Az E. M. E. orvostudományi szakosztályának jelentése.

Tisztelt Közgyűlés!

Az Erdélyi Múzeum Egyesület orvostudományi szakosztályának 1913. évi működése, az előbbi évekéhez teljesen hasonlóan, tisztán tudományos irányú volt, úgy hogy szakosztályunknak majdnem összes munkálkodását látta és ismerheti az, aki szaküléseinknek rendes látogatója volt. A szaküléseinken kifejtett tudományos munkálkodáshoz, ha még hozzá vesszük azt, hogy az E. M. E. jog- és államtudományi szakosztályának népszerű ismeretterjesztő előadásai közül is kettőt szakosztályi tagunk tartott, akkor ez évi munkálkodásunk minden egyes pontjáról megemlékeztünk.

Az üléseinken kifejtett tudományos munkálkodásban összesen 33 helyi tagunk vett részt, tehát az összes cselekvőképes helyi tagjainknak 50%-a.

Üléseink jegyzőkönyvi kivonatainak közzététele semmi kívánni valót nem hagy, mert hiszen úgy az Orvosi Hetilap és Gyógyászat, mint a Budapesti Orvosi Ujság idejében és a közlésre szánt terjedelemben hozza azokat. A jegyzőkönyveinket német nyelven ez évben is a Pester medicinisch-chirurgische Presse-ben közzeltük, de azzal az előnyös változással, hogy azon közleményeket, melyek Értesítőnkben látnak napvilágot a Revue egész terjedelmében közli a nevezett lap. A Pester medicinisch-chirurgische Presse-nek a jegyzőkönyvekért a szerkesztőnek küldött tisztelet példányát, a mentő-állomásnak adjuk át.

Ez év folyamán megjelent kiadványainkra vonatkozólag van szerencsém jelenteni, hogy az 1912. évi III.-ik füzet 93 oldal magyar és 14 oldal Revue terjedelemben jelent meg a következő tartalommal: 1. Dr. Issekutz Béla: A gyógyszerek synergismusáról. 2. Dr. Issekutz Béla: A digitalin csoportba tartozó mérgek együttes hatásáról. 3. Kiss Ferencz: Tanulmány a londoni „Royal College of Surgeons“ emberi koponya gyűjteményéről. 4. Dr. Zacher Pál: Chorion epithelioma malignum egy esete. E füzetben 3 szöveg közötti képmellékletet is találunk és pedig egyet a Kiss Ferencz, kettőt a Zacher Pál dolgozatában.

Közli e füzet az 1912. évi okt. 5-én, október 12-én, október 19-én, október 26-án, november 9-én, november 16-án, november 23-án, november 30-án, december 7-én és december 14-én tartott szaküléseink jegyzőkönyvi kivonatát, továbbá az 1913. évre szóló füzetek magyar és német tárgymutatóját.

Az 1913. évre szóló I-ső füzet 224 oldal magyar és 16 oldal Revue terjedelemben jelent meg s csupán Dr. Davida Jenőnek „Adatok az átmeneti varratok persistálásához“ című eredeti dolgozatát hozza. E füzetben 54 szöveg közötti ábrát is találunk. Közli

e füzet az 1913. évi januárius 18-án, februárius 1-én, februárius 8-án, februárius 15-én, februárius 22-én, márczius 1-én, márczius 8-án és a márczius 15-én tartott szaküléseink jegyzőkönyvi kivonatait.

Az 1913. évi II.-ik füzet 38 oldal magyar és 8 oldal Revue terjedelmű. E füzetben Dr. Kenessey Béla: Magától megrepedt aorta; Dr. Benedek László: A paralysis progressiva aethiologiájáról és Dr. Koleszár László: Aneurysma permagnum esete, című közlemények jelentek meg. Úgy a Kenessey dr. mint a Koleszár dr. közleményében egy-egy szöveg közötti ábrát is találunk. E füzet az 1913. április 5-én, április 12-én, május 10-én és május 31-én tartott üléseinek jegyzőkönyvi kivonatait is közli.

Az 1913. évi III.-ik füzet 40 magyar és 10 oldal Revue terjedelemben jelent meg. Közli e füzet 1. Dr. Lechner Károlynak „A beszámítás és jogorvoslás kérdése a büntető törvénykönyv revisiója alkalmából” című dolgozatát, továbbá dr. Benedek László és Dr. Zsakó Istvánnak a) Juvenilis paralysis progressiva; b) Spasticus pinalis paralysis és c) A Brown-Sequard féle bénuláshoz című dolgozatait, végre Dr. Benedek Lászlónak: Acut traumás cerabralis ataxia esete című közleményét. A felsorolt eredeti dolgozatokon kívül az 1913. évi október 4-én, október 18-án, október 25-én, november 8-án, november 15-én, november 22-én, december 6-án és december 13-án tartott szaküléseinek bő jegyzőkönyvi kivonatait is közli e füzet. A III.-ik füzetet végre magyar és német tartalomjegyzék egészíti ki.

Értesítőknek tehát 1913. évre szóló füzetei, összesen 19 iv magyar és 3 iv Revue terjedelemben jelentek meg.

Szakosztályunknak 1913-ban 137 tagja volt, ebből 77 helyi és 60 vidéki.

A lefolyt szakosztályi évben 20 szakülést tartottunk s ez üléseken 33-an vesznek részt a tudományos munkálkodásban, 29 önálló dolgozattal, 27 betegbemutatással és 11 részint makroszkopikus részint mikroszkopikus készítmény bemutatással. A munkásságban részt vevők névsora a következő: Dr. Apáthy István, Dr. Ács-Nagy István, dr. Benedek László, dr. Büchler Dezső, dr. Davida Jenő, dr. Ditrői Gábor, dr. Döri Béla, dr. Elfer Aladár, dr. Feszt György, dr. Fugulyán Katalin, dr. Geber János, dr. Gyergyai Árpád, dr. Hanasiewicz Oszkár, dr. Hatiegán Gyula, dr. Hevesi Imre, dr. Imre József, dr. Issekutz Béla, dr. Kenessey Albert, dr. Koleszár Sándor, dr. Lechner Károly, dr. Mátyás Mátyás, dr. Mátyás Jenő, dr. Matusovszky András, dr. Makara Lajos, dr. Reinbold Béla, dr. Steiner Pál, dr. Szabó József, dr. Veress Géza, dr. Vértes Oszkár, dr. Veszprémi Dezső, dr. Vidakovich Camil, dr. Zacher Pál és dr. Zsakó István.

Szaküléseink tárgysorozata részletezve a következő volt:

I. szakülés 1913. januárius hó 18-án.

1. Dr. Hanasiewicz Oszkár ezredorvos az Oettinger mastisolos sebkezeléséről tart előadást. Saját vizsgálatai alapján meg-

állapítja, hogy a mastisolos kezeléssel úgy a sebszélékhez, mint a műtő kezéhez tapadt fertőző mikroorganizmusokat sikerült odaragasztani. Előadó bakteriológiai és állatkísérletei nyomán, a mastisol alkalmazását a sebészetben értékes vívmánynak tekinti s jobbnak tartja a jodtinctura beecseteléseknél, mivel a mastisol nem izgatja a bőrt s nem hagy foltot a fehéreneműn.

II. szakülés 1913. februárius hó 1-én.

1. *Dr. Szabó József.* Elmebetegek gerinczagi folyadékának erjesztő hatásai címén tartott előadásában azon kísérleti tapasztalatáról számol be, hogy a gerinczagi folyadék általában kevés féle és gyenge hatású enzimet tartalmaz, amelyek valószínűleg a plexus chorioideusokból jutnak a liquorba. Hogy a liquor enzimeinek a kimutatása diagnostikai vagy prognostikai jelentőséggel bír-e? csak további vizsgálatok dönthetik el.

2. *Dr. Géber János* a Noguchi Luetin reactio klinikai értékéről számol be. Vizsgálatai eredménye képpen kimondja, hogy a reactio syphillisre specificus és különösen a késői syphillisnél állandóan positiv e reactio.

A betegre sem fájdalommal, sem veszéllyel nem járó reactio, könnyen végezhető és az antilueticus kezelés kevésbé befolyásolja e reactiót, mint a Wasserman félet. Ha alapos kezelés után a Noguchi reactio negativ volt, ez esetben a beteget gyógyultnak lehet tekinteni.

III. szakülés 1913. februárius hó 8-án.

1. *Dr. Hatiegán Gyula.* A Winkler-Schultze féle oxydase reactio klinikai jelentőségéről tartott előadásában, az eredeti Winkler-Schultze féle eljárással végzett vizsgálatairól számol be. *Vizsgálatai eredményét a következőkben foglalja össze:* 1. Az oxydase reactio a csontvelői sejtek sajátosága (granulocysták). A reactio gyors kivihetősége miatt gyakorlati eljárás gyanánt ajánlható. A heveny fehérvérűségnél e reactio alkalmazása klinikai követelmény. 2. Fertőző betegségek közben nem szenved változást az oxydase reactio.

IV. szakülés 1913. februárius 15-én.

1. *Dr. Vértés Oszkár* az 1912. évben, a kolozsvári nőgyógyászati klinikán végzett 80 laparatomiaról számol be.

V. szakülés 1913. februárius hó 22-én.

1. *Dr. Gyergyay Árpád.* Uj eljárás a fülkürt egyenes úton való tágtítására czímen tartott előadásában, ismerteti tuba-tágtítási eljárását. Előadó a fogászatban használatos lenyomat anyaggal különböző korú és nemű emberek hullájának porczos fülkürt

részéről lenyomatokat készített s a lenyomatok után fém öntvényeket csináltatott, amelyeket megfelelő szárral látott el. Új eszközének alkalmazását betegen is bemutatja s ennek hasznáról máris meglepő eredményekről számol be. Tuba tágitási eljárása különben nem helyettesítője, hanem kiegészítője kíván lenni a gyakorló orvos által is könnyen kivihető Politzerezésnek, katheterezésnek és bougizásnak s különösen csak a speciálisták alkalmazására számíthat.

2. *Dr. Szabó József* egy 25 éves férfi betegnél tumor pontis esetet mutat be. A betegnél az összes zavarok a baloldali abducens magvának tájékán, a pons Varoliban levő góczból vezethetők le.

VI. szakülés 1913. márczius hó 1-én.

1. *Dr. Vértes Oszkár* egy 54 éves nőbeteget mutat be, ki klimakteriás vérzések miatt kereste fel a klinikát. A betegnél ezenkívül cystiticus panaszok és vizeleti zavarok is voltak. A beteg egy reggel bűzös, genyes vizelettel echinococcus hólyagokat ürített ki. A cystoskopiás vizsgálat azt deríti ki, hogy a betegnél egy a hólyag kupján tapadó echinococcus hólyag van, s e lelet alapján primaer hólyag echinococust vettek fel diagnosísul. Oly ritka e betegség, hogy az irodalomban csak kettő van fölemlítve.

2. *Dr. Davida Jenő* tartja meg előadását: „Vizsgálatok az átmeneti varratok persistálásáról” című dolgozatának első részéből.

VII. szakülés 1913 márczius hó 8-án.

1. *Dr. Hevesi Imre és dr. Benedek László* a: „Foerster-műtétek gyermekkori spasticus paraparesisnél és haemiplegia infantilis spastica eseteinél” czímen tartanak előadást két operált eset kapcsán, s szerintök a műtét helyesen választott esetekben jogosult, mert a physiologiai alapon épült műtét nem veszedelmesebb más nagyobb műtéti beavatkozásnál, haszna pedig mint a demonstrált esetekben látható, nyilvánvaló.

2. *Dr. Mátyás Mátyás*: Elsődleges vagina carcinoma Wertheim műtéttel operált esetről referál készítmény bemutatással kapcsolatosan. A készítményen látható, hogy kétoldali sactosalpinx van jelen és hogy igen sok parametran és perivaginalis kötőszövet és mirigy távolított el.

3. *Dr. Apáthy István*: „Újabb beágyazási és metélési módszer” czímen tart előadást, módszere keresztülvitelének bemutatásával.

VIII. szakülés 1913 márczius hó 15-én.

1. *Dr. Davida Jenő*: „Vizsgálatok az átmeneti varratok persistálásáról” című dolgozatából tartja meg a második előadást.

2. *Dr. Mátyás Mátyás*: A Richter-féle „Glanduitrin” határsáról tartott előadásában egyrészt ennek a hazai készítménynek méh összehúzóadásokat kiváltó hatásáról értekezik saját vizsgálatai

nyomán, másrészt az előidézte hatást összehasonlítja a külföldi hasonnemű készítmények hatásával. Vizsgálatai eredménye képpen azt találja, hogy a Richter-féle glanduitrin a külföldi készítményekkel szemben sok előnyös tulajdonsággal bír s így a méltánylást megérdemli.

IX. szakülés 1913 április hó 5-én.

1. *Dr. Kenessey Albert* egy 67 éves napszámostól eredő kórboncztnai készítményt mutat be. Az illető munkaközben roszszul lett, mellkasi fájdalmai támadtak. A klinikára jövele után 6 óra mulva hirtelen elhalt. A demonstrált kórboncztnai készítményen spontan aorta repedés volt megállapítható. Az illetőnél a környéki és agyalapi erek előrehaladt arteriosclerosist mutattak.

2. *Dr. Veszprémi Dezső*: a) Volvulussal szövődött atresia ilei congenita esetének kórboncztnai készítményét demonstrálja. A vékony belek nagy puffadtságának oka gyanánt teljes 360°-os bélsavarodást talált, amely az ileum alsó részén erős leszorítást is okozott.

b) Egy 47 éves nőtől származó kórboncztnai készítményt mutat be, ahol a ductus hepaticusban, a májból jövő nagy epeutakban mintegy beékelődve néhány ascaris találtatott és így ascarisok által okozott cholangitis állott fönn.

3. *Dr. Makara Lajos*: a) Egy ascarisok által okozott ileust (ileus verminosus) operált esetéről számol be. A betegnél mintegy 20 cm. hosszú olyan bélrészletre akadnak, amely ascarisokkal ki van tömve. Nyomkodással sikerül az összegombolyodott ascarisokat annyira szétmozgatni, hogy a bél átjárhatósága helyre állott. A beteg 18 nap mulva gyógyultan távozik. Megemlíti előadó, hogy Erdélyben, a laparatomiák alkalmával szerzett tapasztalatai szerint, az ascaris rendkívül elterjedt bélféreg.

b) Mediastino-pericarditis adhaesiva miatt Brauer szerint végzett cardiolysis esetről számol be. A 22 éves napszámossal a Brauer-féle mediastino pericarditis minden tünete meg volt: a mellkasfal systolés behuzódása és diastolés előboltosulása, a Pick-féle hypertrophiás májcirrhosis, a pleura kérgesedések, a paradox pulsus, ascites, cyanosis és így méltán várható volt, hogy a szívvel összenőtt csontos mellkasfal mobilisálása jó eredményt ad. Részben teljesült is e remény, amennyiben jelentékeny javulás állott be, a munka képesség még nem tért vissza. A műtét kivitele aránylag egyszerű, csak a narcosis aggályos a rossz körülmények közt levő szív miatt.

4. *Dr. Reinbold Béla*: „Adatok a methaemoglobin szerkezetének ismeretéhez“ című előadásában szerző, az oxyhaemoglobin és ferricyanokálium között végbemenő reakciót a célból tanulmányozta, hogy a folyamat stöchiometriáját megállapítva, ebből a methemoglobin chemiai szerkezetére következtethessen.

X. szakülés 1913 április hó 12-én.

1. *Dr. Veress Géza* két aránylag ritka universalis syphiliticus leukoderma esetet mutat be. Főleg a fertőzés első felében jelentkező betegség, ilyen kifejezett formában ritkán látható mint a két bemutatott esetben, valószínűleg a bőr különben természetes pigmentációja teszi ily típusossá az eseteket.

2. *Dr. Benedek László* a paralysis progressiva aethiologiájáról tart referáló előadást.

XI. szakülés 1913 május hó 10-én.

1. *Dr. Veress Géza* egy 25 éves fiatal embernek 5 év óta fennálló és a két szemöldök ív között székelő ulcus rodensét mutatja be. A szövettani vizsgálat basocellularis epitheliomát derít ki. Ez aránylag jobb indulatú cancer ily fiatal korban igen ritka.

2. *Dr. Zacher Pál*: Többszörös máj- és hasüreg echinococcus kórboncztoni készítményét mutatja be.

3. *Dr. Vidakovics Kamill* egy ritka elhelyeződésű echinococcus hólyagot mutat be, amelyet a sebészeti klinika járóbeteg rendelésén egy 34 éves férfibeteg nyelvalatti tájékról irtott ki.

4. *Dr. Kenessey Albert* egy 12 hónapos és egy 10 hónapos csecsemőtől származó vulvovaginitis gonorrhoeica infantumhoz társuló, belső ivarszervi gonorrhoeas szövödmény két esetének kórboncztoni készítményét mutatja be.

5. *Dr. Matusovszky András* a carotis interna s innen az ér egész kerületére kiterjedő, jó diónagyságú aneurisma kórboncztoni készítményét mutatja be. A aneurisma a b. o. n. opt. teljesen elszorvasztotta, úgy, hogy ép idegrostot a szövettani vizsgálat alkalmával sem lehetett találni.

XII. szakülés 1913 május hó 31-én.

1. *Dr. Koleszár László*: „Aneurisma permagnum egy esete“ címen egy beteget mutat be, kinek a jobb mellkas felén egy emberfejnyi aneurismája van. Az aneurisma növekedése előfelé történt s kikoptatva maga előtt a bordákat és a szegycsont egy részét, közvetlenül a bőr alá került.

2. *Dr. Steiner Pál*: „Adatok Magyarország húgykő statisztikájához“ című előadásában Erdélyt húgykőben gazdag ország-résznek találta.

3. „Prostata atrophia sebészi gyógykezelése“ című előadásában a prostata atrophia kóránát, kórjelzését és gyógyítási módját ismerteti s operált esete kapcsán a prostatectomiát mint célhoz vezető műtétet ajánlja.

4. *Dr. Vidakovich Kamil*: A veseerek sérüléseiről tart előadást egy nephrektomia által gyógyult eset kapcsán.

XIII. szakülés 1913 október hó 4-én.

1. *Dr. Fugulyán Katalin*: Egy 22 éves nőbeteget mutat be, akinél közvetlen közelből történt és az állán keresztül fölfelé irányított lövés folytán exophthalmus pulsans fejlődött ki. A betegség kiinduló pontja koponya alapi törés volt.

2. *Dr. Elfer Aladár*: „A duodenalis sonda klinikai jelentőségéről“ szóló előadásában a duodenalis sondát a duodenalis váladék vizsgálatára a legalkalmasabb eszköznek tartja s használatának elsődrendű kórismei jelentőséget tulajdonít. Fontos szerepe jut a sondának a mesterséges táplálásnál is.

3. *Dr. Benedek László és dr. Zsakó István*: Dystrophia musculorum progressiva (juvenalis alak) esetet mutatnak be, akinél nedves fűre fekvés után a csipőizületben szokatlan gyengeség lépett fel, úgy, hogy egyedül nem volt képes járni. Hetek mulva pedig az erőtlenség a czomb izmaira is ráterjedt s egy év mulva a folyamatba a vállöv izomzata is bevonatott. Az atrophia legnagyobb fokát a bal váll izomzatában éri el.

4. *Dr. Lechner Károly*: „A beszámítás és a jogorvoslás kérdése a büntető törvénykönyv revisiója alkalmából“ czímen tartott előadást.

XIV. szakülés 1913 október 18-án.

1. *Dr. Hevesi Imre* egy 33 éves napszámosnál minden külső ok nélkül fellépett spondilitis ankylopoetica esetet mutat be. A külsőben ép, erős testalkatú férfi beteg hátgerincze ív alakban, annyira hátra görbült, hogy álla a szegycsontjához ér, s a gerincz annyira merev, hogy az áll és szegycsont közé csak egy újjat lehet beszorítani.

2. *Dr. Szabó József*: a) Egy 26 éves napszámosnál, fáról leesés folytán keletkezett conus medullaris és cauda equina traumás laesiojának esetét mutatja be.

b) A nervus medianus izolált bénulásának olyan esetét mutatja be, ahol a bénulás azáltal keletkezett, hogy jobb könyökével a bal kéztől izületére támaszkodott, miközben bal keze az asztalon feküdt. Érdekes, hogy a bénulás csak az ideg érző ágait illeti, a motoricus functiok és a villamos ingerlékenység a nervus medianus által beidegzett kézizmokban teljesen épek.

3. *Dr. Benedek László és dr. Zsakó István*: a) Juvenilis paralysis progressiva, b) spasticus spinalis paralysis esetet mutatnak be.

4. *Dr. Benedek László*: Egy acut traumás cerebellaris ataxia esetet mutat be, bő magyarázattal kísérvé.

5. *Dr. Ditrói Gábor*: A kancsalság orthopaedicus kezeléséről tartott előadásában először a kancsalság kérdését szemorvosi megvilágításban tárgyalja, azután a kancsalság műtéti, illetve orthopaediás kezelésének indicatioit állítja fel s végre az orthopaediás kezelés módjait tárgyalja kimerítően.

XV. szakülés 1913 október 25-én.

1. *Dr. Benedek László*: A Noguchi-féle Luetinnel paralyticus betegeknel végzett bőrreakciókról tartott előadásában az irodalmi adatok előrebocsátása után rátér az oltás technikájára s ismerteti a reakció végrehajításánál, elbírálásánál származható hibákat. Végül beszámol a 81 paralyticusnál végzett reakcióból nyert eredményekről s közli, hogy eseteiben 34·6% erős, 28·4% közép erős, 17·4% nál gyenge reakciót kapott, 19·7% nál az oltás eredménye negatív volt.

XVI. szakülés 1913 november 8-án.

1. *Dr. Géber János*: a) Egy 19 éves lányt mutat be, akinél az egész arcra terjedő lupus erythematodes van jelen és különösen feltűnő a betegnél a nagyfokú elszarusodás, főképpen az orr hátán.

b) Második bemutatott betege egy 22 éves ember, kinél súlyos rupia syph. van jelen. Ez esetben a fertőzés 4 hó előtt történt, de már 2 hó óta fennállanak a most látható súlyos elváltozások. Előadó kiemeli, hogy ilyen esetekben bámulatos hatása van a salvarsannak.

2. *Dr. Apáthy István*: „A kiválasztó szervek különleges festődése resorcina fuchsinával“ czímen tart előadást, mikroskopiumos készítmények bemutatásával kapcsolatosan.

3. *Dr. Ács Nagy István*: „A tüdőtuberculosis kórai diagnózis a Koch-féle tuberculinnal“ czímen tartott előadásában azon vizsgálatairól számol be, melyet idevonatkozólag 161 betegen végzett. Vizsgálatai alapján a tuberculinnak kórai diagnózis céljából való alkalmazását — az ellenjavaslatok szigorú betartása mellett — az orvosi gyakorlatban is ajánlja.

XVII. szakülés 1913 november 15-én.

1. *Dr. Hatiegan Gyula*: Egy 41 éves beteget mutat be, akinél egyoldali dobverő újjak láthatók és akinél a fizikalis és Röntgenvizsgálat egy az arcus aortae-ről, az arteria anonymára ráterjedő aneurismát derít ki. Az irodalomban klinikailag bebizonyított hasonló esetről csak 5-ről van említés téve.

2. *Dr. Hatiegan Gyula és dr. Dőri Béla*: „Adatok a pellagra tünettanához“ czímen tartott előadásukban azon gyomor-bél vizsgálatokról számolnak be, melyeket az utóbbi két évben a klinikán előforduló pellagrás betegeken végeztek s vizsgálataik alapján a gyomor-bélrendszer hibás működésének kiindulását a gyomor lefokozott működésében keresik.

3. *Dr. Benedek László*: A Brown-Sequard-féle bénulásról tart előadást, betegbemutatással kapcsolatosan.

XVIII. szakülés 1913 november 22-én.

1. *Dr. Imre József*: Tehén szarvától okozott szemsérülés esetét mutatja be idősebb földmivesen, akinél a három súlyos vál-

tozás — exophthalmus, a szemizmok teljes bénulása és a vakság bizonyosan azonos anatómiai okokból keletkezett. A bemutatásig eltelt 2 heti klinikai kezelés alatt az exophthalmus alászállott, a látás már javult annyira, hogy az illető kézmozgásokat észrevesz, de a szemnek még semmi mozgása sem tért vissza.

2. *Dr. Feszt György*: A közeli napokban előfordult löfegyverekkel okozott sérüléseknek, két törvényszéki orvosi szempontból érdekes esetét mutatja be.

3. *Dr. Lechner Károly*: Az impressiókról és a revelatiókról értekezve, a hosszú évek során eszközölt idevonatkozó megfigyelései és kísérletezései eredményéről számol be.

XIX. szakülés 1913 december 6-án.

1. *Dr. Imre József*: Az anisometropia jelentőségéről tartott előadásában a felemás fénytörés fontosságát abban látja, hogy ez a leghathatósabb előmozdítója a kancsalságnak és a két szem fénytörésbeli különbsége miatt kancsalság nélkül is igen gyakran az egész életen át tartó egy szemes látás áll fenn, mely az egyént sokféle foglalkozásra alkalmatlanná teszi. Minthogy pedig felnőtt egyéneknél már a különböző fénytörés nem sokszor javítható teljesen, minél előbb kell a helyes szemüveg használatát megkezdeni. Ezért ajánlja, hogy a tanulók szemének megvizsgálására az iskolaorvosok, a részükre tartott tanfolyamon, rendszeresen gyakoroltassanak.

2. *Dr. Hatiegán Gyula*: „Az alimentaris galactosuria klinikai jelentőségéről a máj különböző megbetegedéseinél” címen tartott előadásában 41 idevonatkozó vizsgálatáról számolva be, megállapítja, hogy az alimentaris galactosuria az icterus catarrhalisnak állandó kísérő tünete és hogy a galactose beadása utáni hőemelkedést choleangitis eseteiben nem tartja szabályszerűnek és állandónak.

XX. szakülés 1913 december 13-án.

1. *Dr. Szabó József*: a) Syringomyelia esetet mutat be, egy 26 éves postaszolgánál. b) Egy 58 éves férfinál fellépett apoplectiformis bulbaris paralysis esetről számol be, bemutatással kapcsolatosan.

2. *Dr. Elfer Aladár* egy lien migrans esetről tesz említést, akinél a kocsány-csavarodásos vándorlóp miatt Makara tanár lépképzést végzett. A betegnél a cseplesz gyűjtőereinek óriási trombosisa volt jelen, mely magában is szerfelett ritkán észlelhető ilyen mértékben. A beteg teljes felgyógyulása remélhető. A bemutatott betegnél a lépén kívül a nagy cseplesz trombotisált felét is eltávolították.

3. *Dr. Mátyás Mátyás*: Igen ritka kettős kéz esetet mutat be, egy különben egészséges 10 éves fiúnál. A gyermek balkeze kettős, az ulnaris részen négy rendes ujj van, a hüvelykujj hiány-

zik. A radialis részen két újja van, melyek közül a külső a rendes kis újj, az utána következő pedig a rendes gyűrűs újj. A két kéz között egy kis 2 cm.-nyi 2 izperczből álló csökevényes újj van, mely talán a hüvelyk maradványa. Az összes újjaknak jól fejlett kézközépcsontjuk van.

4. *Mátyás Jenő*: Az emberi és állati csontok közötti különbségekről tart előadást.

* * *

A szakosztályi év folyamán két választmányi ülést tartottunk és pedig 1913 januárius 18-án és februárius hó 22-én. A januárius hó 18 án tartott választmányi ülés tárgyát a közgyűlés előkészítése képezte s ugyanez ülésen jelenti be Szabó Dénes tanár az Értesítő füzeteinek szerkesztéséről való lemondását. Miután Szabó tanár a választmány ismételt kérése daczára megmaradt elhatározása mellett, a választmány Szabó Dénes tanárnak azért a sok fáradságért és utánjárást igénylő munkájáért, melyet 18 éven át a szakosztály érdekében, a füzetek szerkesztésével végezett, háláját és köszönetét fejezi ki. A februárius hó 22-én tartott ülésen a választmány a füzetek további szerkesztéséről gondoskodva a titkárt és dr. Konrádi Dániel jegyzőt bizza meg a füzetek szerkesztésével.

Ami végre pénztárunk állását illeti erre vonatkozólag a következőket van szerencsém jelenteni:

Bevételünk volt 1913-ban

a) Készpénzmaradvány 1912 évről	--- --- ---	209 K 19 fill.
b) Az E. M. E-től járó, 1913-ra szóló általány		<u>2200 K — fill.</u>

Összes bevétel --- --- 2409 K 19 fill.

Kiadásunk volt --- --- 2259 K 08 fill.

Van tehát pénztári készletünk --- --- 150 K 11 fill.

E pénztári maradvány az előbbi években föltüntetett maradványtól lényegesen különbözik abban, hogy ez tiszta maradvány és nem terheli, mint az előbbi évek maradványát, az előző év III-ik füzetének kiadási költsége. Nem akarom elhalgatni azt, hogy e pénztári maradvány abból származott, hogy dr. Davida Jenőnek az 1913. évi kiadványunk I-ső füzetében megjelent 224 oldalra terjedő közleményéből, a szakosztály pénztára csak 3 ív nyomdai költségét viselte.

Jelentésem tudomásul vételét kérve vagyok a t. közgyűlésnek

alázatos szolgálja:

Dr. Jakabházy Zsigmond

az orvostudományi szakosztály titkára,